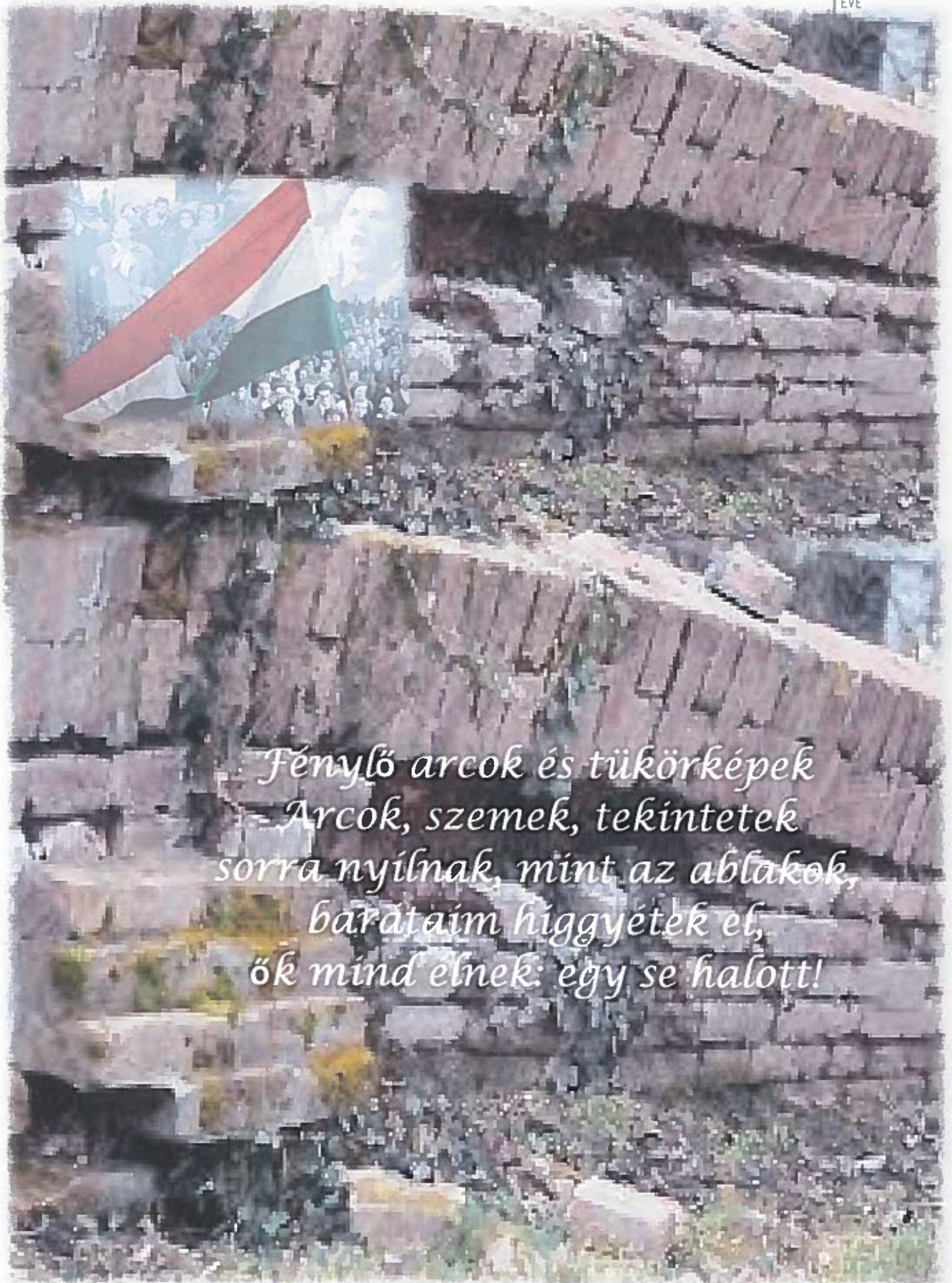

„Fénylő arcok”

1956
2016

A MAGYAR
SZABADSÁG
ÉVE

*Fénylő arcok és tükörképek
Arcok, szemek, tekintetek
sorra nyílnak, mint az ablakok,
barátaim higgyétek el,
ők mind élnek: egy se halott!*

A "1956" - színpadi feldolgozások Vas megye
szülőtte, Nagy Gáspár Kossuth- és József Attila-
díjas magyar költő műveiből

„Fénylő arcok”

KÖZREMŰKÖDŐK

TÓTH ZSANNETT

BEJCSI RITA

CSÉRI ALEXANDRA

HORVÁTH KRISZTINA

ZALKA PÉTER

NÉMETH ANTTA

GICZI MÁRK

RENDEZTE:

GERGYE REZSŐ

2016. OKTÓBER 21. 14⁰⁰
CSEHIMINDSZENT: KULTÚRHÁZ

2016. OKTÓBER 21. 18⁰⁰
NAGYTILAJ: KULTÚRHÁZ

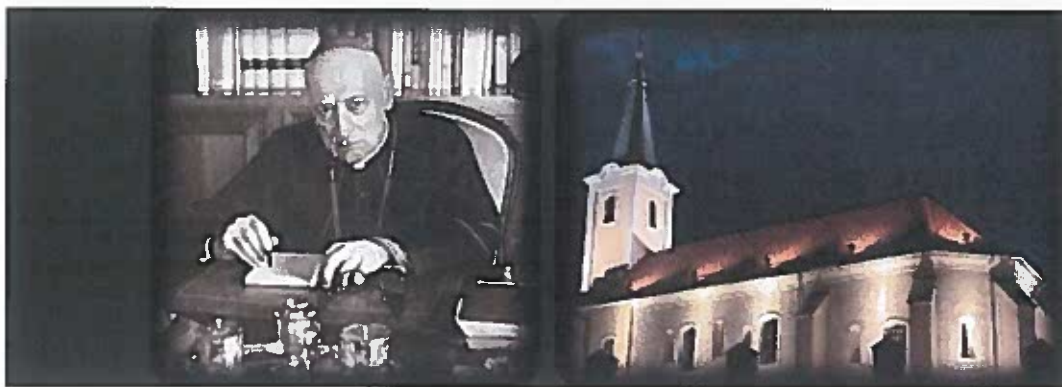

2016. OKTÓBER 23. 16⁰⁰
BÉRBALTAVÁR: NAGY GÁSPÁR EMLÉKHÁZ

„ Arcok, szemek, tekintetek
sorra nyílnak, mint az
ablakok,
barátaim higgyétek el,
ők mind élnek: egy se halott!
Élnek és az arcuk fényes
a szívük meg velünk dobog
egy Föld nevű csillag
ilyenkor jobban világít
és gyorsabban forog!
Amikor a nagy
ősz ragyogásban
örökre októbert írunk...
S talán örökre kedd van
és a boldogságtól
könnyezünk sírunk!
Hányszor de hányszor
elmondod
örökre... mindörökre...kedd!..”

Nagy Gáspár

1956
2016

A MAGYAR
SZABADSÁG
ÉVE

„Fénylő arcok”

CSEHIMINDSZENT: 2016. OKTÓBER 21. 14⁰⁰ Kultúrház

Mindszenty József hercegprímás kedden éjjel elindult Budapestre

Dr. Lukács Iván főorvos, a rétsági járási nemzeti bizottság elnöke kedden este a következőket közölte a Magyar Távirati Irodával:

Mindszenty József hercegprímást október 30-án este 10 óra 15 perckor a rétsági honvédség egy tiszti alakulata kiszabadította a felsőpetényi rabságából, ahol 1 nap híján egy évet töltött, s ezzel a hercegprímás nyolcéves rabsága véget ért. Szenvedésének végét vetett a győztes magyar forradalom. Rétság közleg lakossága elsőnek üdvözölte a rabságból kiszabadult hercegprímást, akit a nyolcéves ország se festileg, se jellelő nem

tudott megtörni. Az üdvözlésekre az első szava az volt:

— Fiaim! Ott fogom folytatni, ahol nyolc évvel ezelőtt abba kellett hagynom.

A hercegprímás 20 percet töltött baráti beszélgetésben a rétsági plébánián és főpásztori áldását adta a megjelentekre. Utána elindult budai otthonába.

» 0 «

Mindszenty József bíboros hercegprímás, akit kedden a győztes forradalom kiszabadított rabságából, szerdán reggel 8 óra 55 perckor budai palotájába érkezett.

Megjelent: Vasi Hírlap, 1956. november 1-

„A rendszert az egész magyar nép söpörte el. Az örökösök ne kívánjanak erről még egy bizonyosságot. A világon páratlan szabadságharc volt ez, a fiatal nemzedékkel népiünk élén.”

(Elhangzott 1956. november 3-án 20 órakor a rádióban. Megjelent: Mindszenty József: Emlékirataim. Toronto, 1974. 437-441. old.)

(Megjelent: Egy népfelkelés dokumentumaiból, 1956. Vál.: Korányi G. Tamás. Budapest, 1989. 107-109. l.)

Tisztelt Bérbaltaváriak!

*Hatvan évvel ezelőtt, apáink,
nagyapáink álmodtak egy nagyot,
hogy abban a politikai helyzetben
eljött az ideje, hogy a kommunista
diktatúrától megszabadulva szabad
és független Magyarországon
élhessenek.*

*Ez az álom, tartott 12 napig. Mit
jelentettek, ezek a forradalmi napok?*

*Mi, negyvenesek, ötvenesek,
harmincasok, vagy fiatalabbak már
nem élhettük át a pesti srácok
bátorságának súlyát. Gyűljünk össze
2016. október 23-án 16:00 órakor a
Nagy Gáspár Emlékházban
Bérbaltaváron és idézzük fel
történelmünk utolsó forradalmának
szellemét.*

Szeretettel várunk mindenkit.

Némethi Béla polgármester

1956
FÉNYLŐ ARCAI

Nagy Gáspár – versei

Kiss Iván – rajzai

*Nagy Gáspár költő és Kiss Iván
képzőművész együtt hozták létre ezt a
csodálatos albumot 1956 fénylő arcairól.*

*„Kereken hét és fél éves voltam 1956.
november 4-én. Az idősebbek arcáról
olvastam: valami rettenetes dolog történt.
Abban a kis Vas megyei faluban, ahol éltem,
ahol iskolába jártam, igazából csak egy-két
nappal október 23. után bolydult föl a világ.
A felsősök már tudtak valamit.” N. G.*

„Fénylő arcok”

Ünnepi megemlékezés az 1956-os forradalom 60. évfordulója
alkalmából

Bérbaltaváron, a Nagy Gáspár Emlékházban

2016. október 23. 16⁰⁰ óra

1956

*Szeretettel meghívjuk a Vasvári Játékszín
rendhagyó ünnepi rendezvényére!
Induljunk és emlékezzünk közösen!*

Foki György 7 éves

Marácz Liliána 11 éves

Kalányos Ádám Lajos 5 éves

Dr. Legli Veronika visszaemlékezése

Bérbaltavár 56': amire emlékszem 3 évesen.

Nem tudom mi a valós az emlékeimben és mi az, amit a családi legendáriumból raktam hozzá.

1956 Húsvétján földrengés volt, ami kibillentette a régi házunk északi falát, a tető és a fal között volt egy rés ahol lehetett látni az eget. Én még rácsos ágyban aludtam és az ágyból láttam a csillagokat, villany nem volt. Lényegében a házunk ebből az egyetlen helyiségből állt, itt laktunk, éltünk a szüleimmel és a húgommal. A sarokban volt egy régi "csikó sparhert" aminek az ajtaján mindig átlátszottak a mozgó lángok, ez jelentette az esti fényt és egy petróleumlámpa az asztal közepén. Volt egy rádiónk, ami gyakran szólt.

A szüleim nagyon nyugtalanok voltak. Az Apukám félt, hogy megint újra elviszik katonának, mert 1950-51-ben is elvitték.

A szomszédok estéként egyre gyakrabban jöttek át hozzánk és hallgatták a sötétben a tűz fényénél a rádiót és nagyokat hümmögtek, alig merték elhinni, hallottakat. Engem minden este ez a duruzsolás altatott el.

Anyukám az udvaron egy üstben szilvalekvárt főzött napokig, közben hallgatta a rádiót – Dezséry László olvasta fel írását/ evangélikus pap volt/, majd Nagy Imre beszélt, és szólt a zene, *majd az utcánkban magyar zászlóval éneklő fiatalok jelentek meg, és nyíltan örültek.* Én fent ültem a kerítés tetején.

Aztán csend lett.

Majd furcsa zajokra riadtam fel éjszakánként: *egész éjjel égett a tűz /kazlak, pajták..../* és ruhák suhogtak, száradtak, elfojtott hangok, mintha zokogott volna valaki, akit lepisszegtek.

Aztán, reggel csend, nem voltak idegenek. Csak a szüleim sóhajtoztak szomorúan. Az Anyukám gyakran sütött kenyeret, mert *mindig elfogyott*, ahogy a szilvalekvár is egyre *mélyebben volt az üst alján.*

Hírek érkeztek, amiket csak véletlenül hallottam meg: a Juci is kiment, mind a négy gyerekével. Mi lesz velük? - sírt az édesanyja.

- A Borbás Mariska Kanadába készült, a Koller Janinak is sikerült, gyalog a lápon át.

- Simon Icának el kell tűnni itthonról!

Azután, minden kezdődött előlről, a Mészáros Imre bátyámat, Bognár Aladárt, Lolbert Miklós

bácsit és még másokat visszavitték börtönbe. Mi pedig minden este sírva mentünk a nagyapám házához a teheneket fejni. Hallgattuk a Szabad Európa rádiót "oly távol- messze van hazám..... muskátlis ablakok" senki sem szólt, de összenéztek az emberek.

Az elmúlt 20 évben minden ünnepen elmesélte az Édesanyám, hogy a menekültek Zalabérben leszálltak a vonatról és gyalog jöttek este Baltavárra. Amikor meglátták a Bogárdombot, arról már azt hitték, hogy Ausztria. Ballonkabátban és körömcipőben halálfáradtan érkeztek meg, aztán a falubeliek szekerekkel vitték tovább őket. Valahogy, akkor mindenki sajnálta őket, a falu úgy segített rajtuk, ahogy tudott.

Még a köszönet is veszélyt jelentett az itthon maradottakra. A felnőttek nem beszéltek, a gyerekek érezték a feszültséget, de nem értették az okát.

Tudom, hogy az én történetemben nincsen semmi különös, csak egy érzés, ami minden évben visszatér. Különösen most, hogy az Édesanyám beszélni sem tud, így már nem emlékezik a lekvár főzésre és a hírekre a rádióban. Engem pedig arra, emlékeztet ez az időszak, hogy ez után ürült ki a szülőfalum, ma már csak a ritkán találkozom ismerősökkel. Azokkal is inkább csak a temetőben, ahol együtt emlékezünk elhunyt őseinkre. Biztosan másokban előjönnek ilyenkor az emlékek, amit én is szívesen hallgatok.

Dr. Legli Veronika

*„Gyönyörű bünt hagytam rátok,
a lázadást, mely több mint Dózsa György;
mit bánom, ha több az áruló,
de lázadót is teremjen e föld!”*

Az ellenforradalmárok piszkos vágyaikkal meg akarják ingatni népünkben a Szovjetunió iránt érzett bizalmat, el akarják szakítani országunkat a szocialista országok családjától. Sötét terveiknek célja az, hogy szembeállítsák hazánkat barátaival és védtelenné tegyenek bennünket az imperialisták ármánykodásaival szemben, hogy megfosszák népünket szabadságától, visszaállítsák Magyarországon

Az ellenforradalmárok piszkos vágyaikkal meg akarják ingatni népünkben a Szovjetunió iránt érzett bizalmat, el akarják szakítani országunkat a szocialista országok családjától. Sötét terveiknek célja az, hogy szembeállítsák hazánkat barátaival és védtelenné tegyenek bennünket az imperialisták ármánykodásaival szemben, hogy megfosszák népünket szabadságától, visszaállítsák Magyarországon

„Fénylő arcok”

NAGYTILAJ 2016. OKTÓBER 21. 18⁰⁰ Kultúrház

”Családunk, de az egész falu – bár kellő óvatossággal – hitte, hogy valami emberibb élet kezdődhet. S főleg az adott reményt, hogy Nagy Imre állt a forradalom élére, akiben hittek, hiszen 1953-ban már egyszer nagy terheket vett le a vállukról. „N. G.

A HŐSÖK EMLÉKÉRE

A Vas megyei Nemzeti Bizottság kéri a lakosságot, hogy ma este 18 és 21 óra között az abla-

kokban gyűjtsanak gyertyákat az elmúlt napokban hősi halált halt szabadságharcosok emlékére.

Az első esztendő után

A mikosszéplaki határban, Endrédpusztán a múlt évben alakult a Kintsi Pál Termelőszövetkezet. Kicsi, de erős szövetkezet, Igen, mert a tagok magukénak érzik szövetkezelüket. Sok mindent építettek, létesítettek, amióta nekivágtak a közönségnek.

— A régi magtárt renováltuk, felújítottuk 40 ezer forint költséggel. Ezenkívül a szűkre mért tehénistállót kibővítjük, erre az építésre 119 ezer forint hitelt vettünk fel — mondja Máthé Endre, a tsz könyvelője.

— Elkészül-e a téltre?

— Már november derekára teljesen elkészülünk az istálló építésével.

Szorgalmas, törekvő gazdák az endrédpusztaiak. Jól beren-

dezkednek. Vásároltak két MIA-motort, ezekkel fűrészgépet és darálót hajtatnak meg.

Az első esztendőt zárják hamarosan. Készül a számvetés. Az első esztendőhöz illő eredmények vannak. Harmincöt forintot ér egy munkaegység. Ez bizony szép eredmény akkor, amikor még meg kell fizetni a tandíjat az újnak, Elég szépen részesednek a tagok, például Pribusz József 20 mázsa gabonát visz haza.

A zárszámadásig még azonban van néhány tennivaló. A vetés után betakarítják a kukoricát, a szárát silózzák. Nagy a munkakedv, a bizakodás, mert nem vallottak szegényt azzal, hogy belevágtak a közösbe.

Az ügyészség megalakította forradalmi tanácsát

Közöljük Vas megye Nemzeti Bizottságával, hogy a megye ügyész szervezte demokratikus választással megalakította forradalmi tanácsát. Az ügyészség forradalmi tanácsa mindenben elismeri, helyesli és magáévá teszi a Vas megyei Nemzeti Bizottság programját. Az ügyészség forradalmi tanácsa biztosítja a nemzeti bizottságot, a forradalomnak és vívmányainak odaszó támogatásáról, munkáját felajánlja a Vas megyei Nemzeti Bizottságnak a nép érdeke szolgálatára: a rend, a személyi és vagyoni biztonság megvédésére, a büntető és a polgári igazságszolgáltatásban a nép igazságának érvényrejuttatására.

Az ügyészség forradalmi tanácsa nevében:

Dr. Ekler Dezső, dr. Nagy Márton, dr. Kövér István, dr. Kollányi Sámuel és Harzika László.

2

1956. nov. 1. Csillortök.

Emlékezünk...

Ma, amikor forradalmi láng járja át szívünket, ma, amikor szép magyar hazánk szabadságának örökéző fátylóját őrzi a nemzet, a nép, emlékezünk. Emlékezünk és imádságot rebegünk halottainkért. Mindenszentek napja van. Anyák és apák, nagyszülők és unokák, apró gyertyákkal, hófehér virágcsokrokkal, örökzöld koszorúkkal indulnak el a temetőbe...

S amint leszáll az alkony, a fájo emlékezéstől remegő kezek meggyújtják a gyertyákat. Pislákoló lángjukban a szeretet, a hála, az emlékezés kiolthatatlan tüze ég.

Emlékezünk. Ki gyermekét, ki édes szülőjét siratja az órákban. S a hulló könnyek áztatta sír hallgat. De az emlék szól, s szava visszavarázsolja közénk a kedvest, a jót, az édes szülőt, a testvért, s mindazokat, akik ellávoztak.

Emlékezünk. Kigyúl a mécsvilág a távoli sírhantok alatt nyugvók emlékére is. Ki-ki a temetőbe viszi el az elszakított kedves emlékére szeretetének jelét.

Apró fények égnek a házak ablakaiban is. Pirosló lángjuk köszönet és hála. Pirosló lángjuk a mostani szabadságharcban hősi halált halt honfiak emlékét őrzi.

Emlékezünk. Fáj a régi seb, s jajjong az új. Gyászunk mérhetetlen. Gondolatunkban ott él a budapesti utcák homfivértől pirosra festett köve. Barátaink voltatok mindannyian, s szereteteink lesztok örökléké.

(—F)

Válogatás a Vasi Hegyhát Ünnepi programjaiból

Gersekarát

2016. október 20-án

13:00 órakor

Az általános iskola tanulóinak ünnepi műsora a Községi Kulturházában.

Vasvár

2016. október 20-án

19:00 óra

Nagy Gáspár Kulturális Központ

19:00 óra

*Főnix Színház előadása: Az angyalok nem sírnak
Játék az 1956-os forradalom tiszteletére.*

*Csehimindszenti Mindszenty József Általános Iskola
2016. október 21-én*

*11.00 órai kezdettel az iskola énekkarának ünnepi műsora, emlékezés közös gyertyagyújtással.
A 12 voltam 1956 - ban című naplófilm megtekintése a kulturházban.*

14.00 óra: Fénylő Arcok című ünnepi műsor

2016. október 23-án Vasvári Sánc elnevezésű kerékpáros emléktúra,

Oszkó

2016. október 23.

Ünnepi megemlékezés az 1956-os hősök tiszteletére. 14:15-kor a Hegyháti Emléktúra keretein belül koszorúzás az Oszkói temetőben található 1956-os emlékműnél. A Művelődési Házban 15:30-kor az Oszkói Szivárvány Színjátszó kör és az Oszkói Daloskör közreműködésével Oszkó község ünnepi megemlékező műsora kerül megrendezésre.

Olaszfa

2016. október 23

15.00 Landor Gyula polgármester köszöntője

15.05 Orfeum színpad - ünnepi dalcsokor

15.35 Olaszfai fiatalok műsora

16.00 V. Németh Zsolt államtitkár beszéde az emlékműnél

16.10 emlékmű avatása

Vasvár

2016. október 23

19:00 Ünnepi megemlékezés

Nagy Gáspár Kulturális Központ

Beszédet mond: V. Németh Zsolt környezetügyért, agrárfejlesztésekért és hungarikumokért felelős államtitkár.

Az ünnepi műsorban közreműködik a Vasvári Zenei Alapfokú Művészeti iskola tanárai és tanulói.

*Amikor a nagy
ősz ragyogásban
örökre októbert írunk...*

*„Gyönyörű bünt
hagytam rátok,
a lázadást, mely
több mint
Dózsa György;
mit bánom, ha
több az áruló,
de lázadót is
teremjen e föld!”*

Szülői házában tekinthető meg a Terror Háza Múzeum „A magyarok lelkiismerete, Mindszenty József (1892-1975)” című kiállítása is.

Felső kép: Marosits István Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása: 1956-os emlékmű - Vasvár

Alsó kép:

Kissrác a ledöntött Sztálin szobor maradványán, a "Csizma tér 2"-n.
(Fotó: Nagy Gyula / FORTEPAN)

956
18

A magyar szabadság éve

„Fénylő arcok”

„1956” - színpadi feldolgozások Vas megye szülötte, Nagy Gáspár Kossuth- és József Attila-díjas magyar költő műveiből.

A PROGRAMOT AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC 60. ÉVFORDULÓJÁRA LÉTREHOZOTT EMLÉKBIZTOTSÁG TÁMOGATJA.

FELELŐS KIADÓ: GERGYE REZSŐ

SZERKESZTÉS, DESIGN, NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: G. SZAKÁLY GEORGINA

VASVÁR, 2016. OKTÓBER 16.